

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГУ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Розкошна О.А. - к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Нагорна М.С. - студентка 4 курсу обліково-фінансового факультету

ДВНЗ «Українська академія банківської справи

Національного банку України»

Анотація.

Висвітлено особливості розвитку лізингового ринку, з'ясовані переваги та недоліки даної форми кредитування та визначено можливості надання відповідних рекомендацій щодо запровадження закордонних дієвих надбань в діяльності лізингових компаній України.

Постановка проблеми.

Світовий ринок лізингових послуг характеризується різноманіттям форм лізингу, зростаючою динамікою його показників, швидкістю географічного поширення.

Відомо, що міжнародний лізинг є однією з форм матеріально-технічного забезпечення з одночасним міжнародним кредитуванням та арендою. Сучасний світовий ринок лізингових послуг зосереджений у таких потужних економічних центрах, як: США, Західній Європі та Японії. На їх частку припадає більша частина обсягу лізингових угод у світі. Досить динамічно лізинг розвивається ще й у деяких країнах Азії.

Сьогодення відзначається належним розвитком світового лізингового ринку, який характеризується не лише збільшенням кількості країн-учасниць, але і розширенням та об'єднанням їх зусиль щодо міжнародного співробітництва, зростанням можливостей забезпечення необхідними ресурсами лізингових процесів.

Зародження лізингових відносин є досить актуальним і важливим етапом розвитку і для України, але в теперішній час даний процес в країні відбувається дещо повільно, що спричинено низкою проблем, які виникають безпосередньо при перебігу лізингової діяльності.

Загальна мета дослідження. Метою нашого дослідження є виявлення основних світових тенденцій розвитку лізингового бізнесу та вивчення можливостей, надання відповідних рекомендацій щодо запровадження закордонних дієвих надбань в діяльності лізингових компаній України.

Основні результати дослідження. Після отримання у 2004 році Україною статусу держави з розвинутою ринковою економікою, розпочався активний розвиток фінансово-кредитних відносин і, зокрема, лізингу. Останній надає нові можливості стосовно використання досягнень науково-технічного прогресу, є новою формою матеріального забезпечення суб'єктів господарювання, а отже створюються ґрунтовні підстави щодо здійснення ними зовнішньоекономічної діяльності, яка в свою чергу, прискорюватиме їх інноваційний розвиток завдяки організації спільних досліджень, швидкому переобладнанню виробництв сучасною економічною технікою.

На основі проведеного дослідження світових особливостей розвитку лізингу, можна стверджувати, що галузева структура лізингових операцій варіюється в залежності від конкретного регіону. Так, наприклад, в Європі широко використовується лізинг автомобілів, причому останній може бути як у вигляді особистого користування, так і для виробничих цілей. За даними видання "Європейський лізинг", до 50% загального обсягу оренди майна на європейському ринку лізингових послуг припадає на автомобілі. Решта - на виробниче обладнання, лізинг морських суден, літаків, комп'ютерів і т. ін .

В Західній Європі через лізинговий процес здійснюється більше 20% інвестування у виробничі фонди. При цьому до 80% лізингового бізнесу Західної Європи припадає на Великобританію, Німеччину, Італію і Францію. Ринкові умови господарювання Угорщини, Чехії, Словаччини, деяких країн Східної Європи, а також країн СНД відкрили нові можливості для розвитку лізингового бізнесу[2].

Проте в Україні бізнес з реалізації лізингових послуг, нажаль, ще не став достатньо популярним серед українських підприємців.

Сьогодні в Україні налічується дещо більше ста лізингових компаній, що засвідчує факт лідерства на лізинговому ринку, все ж таки, іноземців. Так, французький Societe Generale придбав найбільшу компанію з лізингу автотранспорту, BNP Paribas придбав УкрСиббанк разом з лізинговою

компанією, австрійський Raiffeisen International, придбавши банк «Аваль», вирішив створити дочірню лізингову структуру, скандинавська фінансова група SEB придбала банк «Ажіо» і заснувала лізингову компанію «Ажіо-лізинг»[2].

Проаналізувавши ситуацію на вітчизняному ринку лізингових послуг, нами відзначено, що одними з основних проблем, які гальмують розвиток лізингового ринку в Україні є недостатня обізнаність громадян щодо користування даними послугами, їх непопулярність, зосередженість провідних лізингових компаній лише у великих містах, недосконалість правових засад, що мали б сприяти входженню українського лізингу на світовий ринок.

Отримані нами результати дослідження свідчать про те, що переважна більшість лізингових компаній (майже 79%) розміщується у місті Києві, відповідно решта представлена у Львові (9%), Донецьку (6%) та Одесі (6%) (див.рис.). Лише у 29% лізингових компаній є представництва (філії) в інших обласних центрах України.

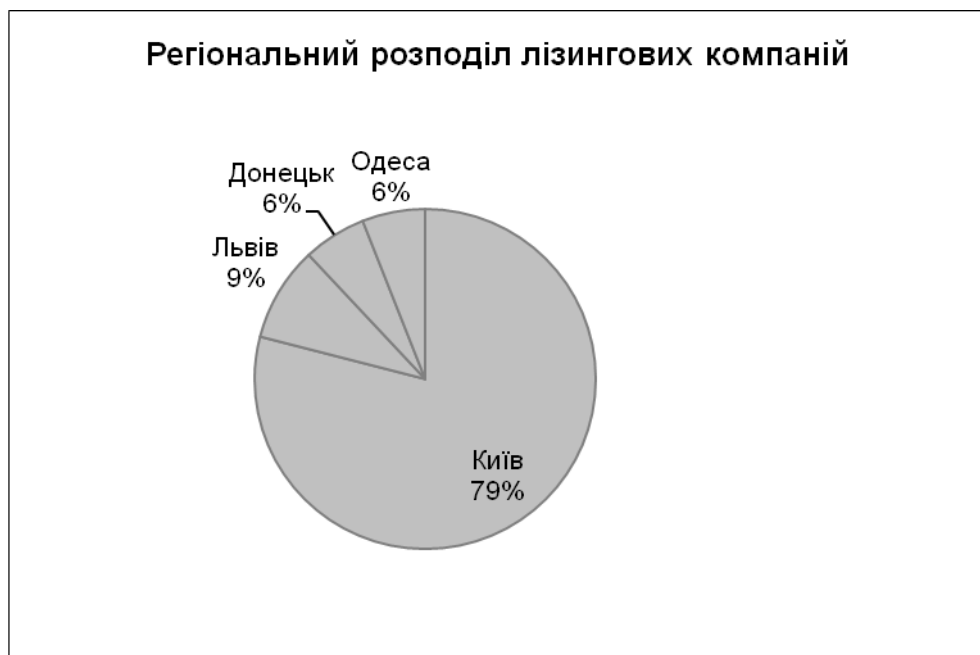

Рис. Регіональний розподіл лізингових компаній України

На жаль в Україні велика кількість лізингових компаній створена за участю юридичних осіб з ознаками галузево-відомчого характеру. Проте,

наприклад, перша Західно-Українська Лізингова Компанія є приватною структурою, що дає їй можливість діяти на ринку максимально гнучко та оперативно. І, до того ж, діяльність Компанії здійснюється винятково з використанням національної валюти України, що є важливим фактором залучення клієнтів, адже жодне коливання курсів іноземних валют не впливає на ціну об'єкта лізингу[3].

Основними перевагами лізингового бізнесу можна вважати:

1. Лояльність та оперативність. Так, до стану платоспроможності покупця - орендаря обладнання лізингодавці висувають менш жорсткі вимоги, ніж банки. Розмір сплати щодо страхування майна включається до лізингових платежів, а заставою у цьому випадку виступає сам предмет лізингу. Додаткова застава зазвичай не вимагається.

Придбання майна через лізинг звільняє покупця від необхідності укладати безліч договорів, зокрема: з кредитування, з купівлі-продажу майна, зі страхування чи застави.

Досить часто саме завдяки оперативності та послабленню вимог щодо оформлення документації лізинговим компаніям вдається переманити у банків покупців дорогого обладнання, які працюють прибутково (з високим рівнем рентабельності), і для яких різниця між вартістю банківської позики та лізингу в 5-10% річних не є принциповою.

2. Окрім фінансування купівлі майна лізингові компанії забезпечують низку додаткових сервісних послуг.

Тобто лізингодавці беруть на себе частину виробничих витрат на обслуговування придбаних лізингоотримувачами основних засобів.

Гармонізація процесу надання лізингових послуг в міжнародному масштабі може досягатися за умови створення єдиного економічного та валютного союзу. Наприклад, в країнах-учасниках Європейського Союзу, відбувається узгодження юридичних норм, що регулюють лізингову діяльність, створюються сприятливі економічні умови, відбувається процес уніфікації податкових систем, спостерігається зближення механізмів нарахування амортизації, уніфікації бухгалтерського обліку тощо.

Висновки. Ринок лізингових послуг в Україні знаходиться на початковій стадії свого розвитку, на відміну від зарубіжного, а тому потрібно

більш детально вивчати методологію запровадження даного бізнесу, переваги та недоліки такої форми кредитування, правові засади її реалізації. Вважаємо, що зарубіжний досвід здійснення лізингової діяльності має щільно вивчатися і прийнятні для України підходи щодо реалізації лізингу повинні бути запроваджені.

Список літератури:

- 1.Международная практика лизинговой деятельности [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://www.raexpert.ru/researches/leasing/leasing2002/part2/>
2. Міжнародні лізингові операції [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://kursmm.com.ua/11ab.htm>
3. Перша Західно-Українська Лізингова Компанія [Електронний ресурс] /Офіційний сайт/- Режим доступа: <http://pzulk.com.ua/ukr/company>